ဘုံချောင်းကျေးရွာ

မိုးညှင်းမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဘုံချောင်းကျေးရွာ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၄

စကားချီး ၅

ဘုံချောင်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ် ၇

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၈**

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၈

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၀

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၃

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်မှီးအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၀

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၁

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၃

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၈

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၆၉
ကိုးကားစာရင်း ၇၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း စဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း

အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ဘုံချောင်းကျေးရွာ
မိုးညှင်းမြို့နယ်

ဘုံချောင်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မိုးညှင်းမြို့နယ်

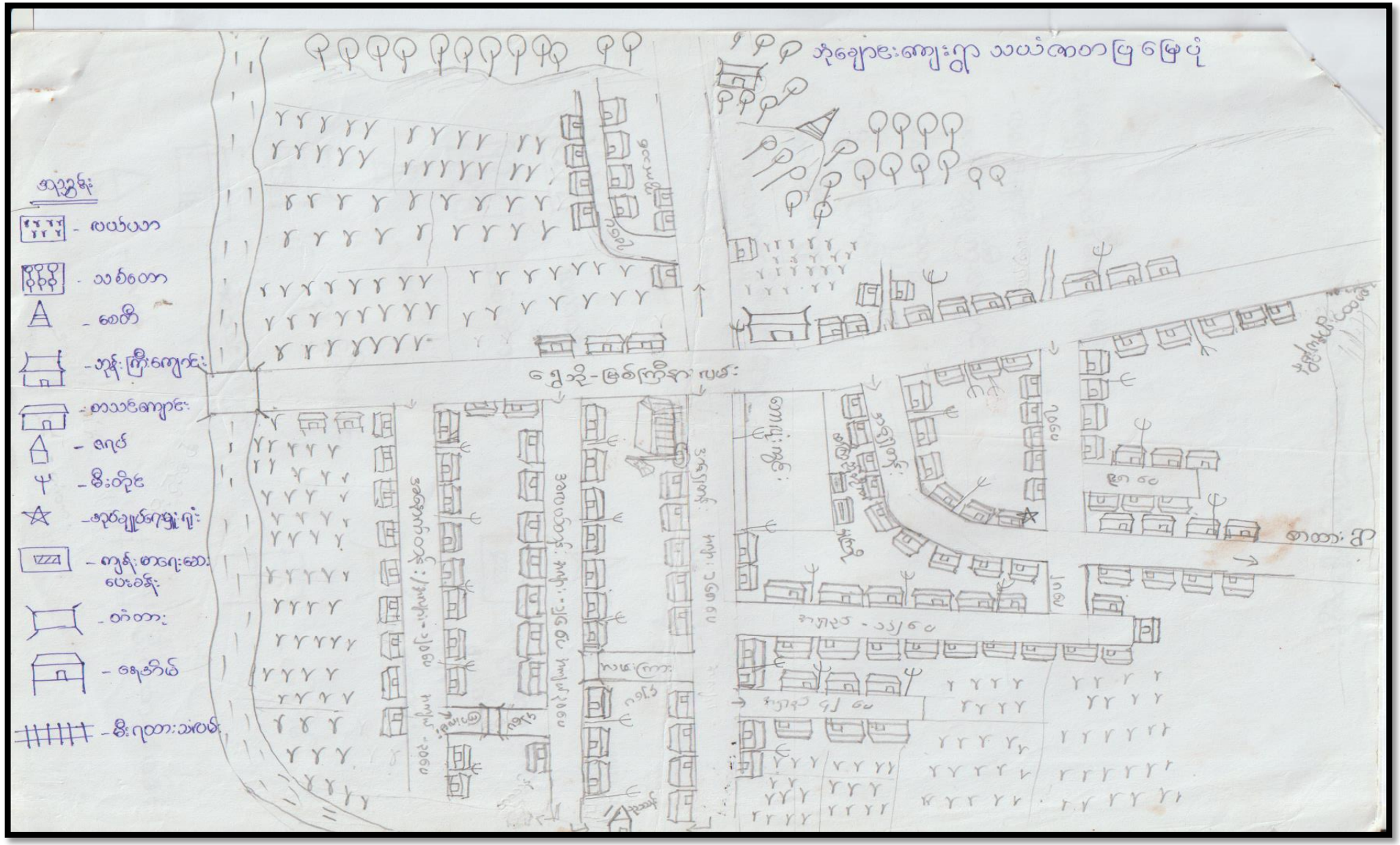

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက် သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျွန်ုပ်တို့ ဘုံချောင်းကျေးရွာသည် ရွှေဘို-မြစ်ကြီးနားပြည်ထောင်စုကားပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးရှိရာအင်းကုန်းအုပ်စုနှင့်လည်းဆက်သွယ်ရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာကို ၁၂၇၂ ခုနှစ်တွင်စတင်တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ရှေးယခင်ကပင် တိုင်းလိုင်ခေါ် ရှမ်းနီလူမျိုးစုများနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ယခုအခါမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း တွင်ကျယ်စွာလုပ်ကိုင်လာကြသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင်တောတောင်များနှင့် တောင်ကျချောင်းများလည်းရှိသည်။ ထိုတောင်ကျချောင်းရေများမှ ကျေးရွာရှိလယ်ဧကများသို့ သစ်ခက်ဆည်များပြုလုပ်၍ စိုက်ပျိုးရေးအတွက်အသုံးဝင်စေသည်။ တောတောင်များမှလည်း ရွာသူရွာသားများမှီခိုအားထားရသော သစ်တောထွက်သယံဇာတများရရှိစေသည်။ အချို့မိသားစုဝင်များသည် ဝမ်းစာဖူလုံမှုအတွက်ကို သစ်တောကိုမှီခိုအားထားရသည်။ ရွာ၏မြောက်ဘက်တွင် ဝိမ်းခမ်းတောင်ပေါ်၌တည်ထားကိုးကွယ်ကြသော စေတီတော်တည်ရှိပြီး နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းဘုရားပွဲတော်ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။ စေတီရင်ပြင်ပေါ်မှလှမ်းကြည့်လျှင် ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေနေရာနှင့် ကျေးရွာဖွဲ့စည်းပုံကိုတစ်စုတည်းမြင်နိုင်သည်။ ထိုစေတီပုထိုးအနီးအနားတစ်ဝိုက်တွင် သူတော်စင်များသီတင်းသုံးနေထိုင်ရာ တရားရိပ်သာ၊ တရားစခန်းများလည်းရှိသည် ကျေးရွာအရပ်ရပ်မှတရားအားထုတ်လိုသောသူတော်စင်များအတွက် မေတ္တာဘာဝနာများပွားများရာနေရာလည်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာအလယ်တွင် ကျေးရွာ၏ မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များ ပညာနှံ့ချိုသောက်သုံးနေသော မူလတန်းစာသင်ကျောင်းတော်နှင့် မူကြိုကျောင်းလည်းရှိသည်။ ရွာသူရွာသားများကြည်ညိုကိုးကွယ်ရာ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကိုလည်း စာသင်ကျောင်းရှေ့ရှိဘောလုံးကွင်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့နိုင်သည်။ ယခင်ကတစ်ခါတစ်ရံဖြစ်တတ်သော နာဂစ်လေမုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့်ကျေးရွာတွင်ပျက်စီးမှုများရှိသော်လည်း ယခုအခါပြုပြင်မှုများပြီးဆုံးပြီးအသင့်အတင့်စည်ကားလျက်ရှိသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိပြီ မြေဆီလွှာမှာ သင့်အနေအထားရှိသည်ဟုသိရသည်။ ကျေးရွာသယံဇာတအဖြစ် ဝါးတောများနှင့် သစ်အနည်းငယ်သာထွက်ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏ခိုအားထားရာလည်းဖြစ်သည်။ အချို့မိသားစုများသည်တောကိုမှီခိုရ၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူများလည်းရှိသည်။ အများစုမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကလုပ်ကိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေရရှိရေးအတွက်တောင်ကျချောင်းရေ၊ မြောင်းရေများကိုအဓိကမှီ၍ သစ်ခက်ဆည်များ၊ ရေတားများ၊ ရေလွှဲမြောင်းများပြုလုပ်ကာအသုံးပြုကြသည်။ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်ဧကမှာ(၅၂၇.၅)ဧကခန့်ဖြစ်သည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၉၁)စုရှိသည်။ ယောကျ်ားလေးဦးရေသည် မိန်းကလေးဦးရေထက်သာမန်အားဖြင့်ပိုများသည်။ စုစုပေါင်းလူဦးရေ(၉၇၆)ဦးဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သူများမှာ တိုင်းလိုင်ခေါ် ရှမ်းနီလူမျိုးစုအများဆုံးဖြစ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြသူများဖြစ်သည်။ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုးကွယ်သူအနည်းငယ်သာရှိသည်။ လူဦးရေစုစုပေါင်း၏ ၇၅%သည် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေဖြစ်သဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကျန်၂၅%မှာ မသန်စွမ်းသူများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကလေးငယ်များဖြစ်ကြသည်။

(ခ)စီးပွားရေးအခြေအနေ

အဓိကဝင်ငွေလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးမြစ်ဖြစ်သည်။ တစ်ရွာလုံး၏ ဝင်ငွေ အနေအထားသည် သာမန်သာဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပြီး ၆ ရာခိုင်နှုန်းသည် ချမ်းသာ သည့်အဆင့်၊ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်။ ကျေးရွာ၏လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှု လက်လှမ်းမှီမှု စက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သောကြောင့် စီးပွားရေးမှာကောင်း နိုင်သော်လည်း စပါးရိတ်ခဈေးများလာခြင်း စပါးဈေးမကောင်းခြင်း စပါးရိတ်သိမ်းစက်များမှာလည်း တောင်သူများ အတွက်အဆင်မပြေဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်သိသာစွာတိုးတက်မှုမရှိပေ။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီရောင်းဝယ်ရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အပိုဝင်ငွေရရန် တနိုင်တပိုင်လုပ်ကိုင်ရှာဖွေကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအများဆုံးဖြစ်သည်။ ထိုမိသားစုများသည် တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားဖြစ်သော်လည်း ချေးငှားစရာမလိုဘဲ (၆)လမှ (၁၂)လအထိနပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြသည်။ ဆင်းရဲအဆင့်တွင် စိုက်ဘဏ်နှင့် သမဘဏ်တို့မှ ချေးယူငွေအချို့ရှိကြပါသည်။ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲမိသားစုတို့သည် ရာသီအလိုက် နေ့စည်လုပ်ငန်းနှင့် သစ်တောထွက်စားသုံးကုန်စိမ်းများရှာဖွေလုပ်ကိုင်ကြသောကြောင့် နေ့စားအလုပ်ပါးချိန်နှင့် သစ်တောထွက်ကုန်စိမ်းမရချိန်တွင် အခက်အခဲရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသား အများစုသည် သာမန်အားဖြင့်ကျန်းမာရေးကောင်းကြပြီး အဟာရပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးအများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မိုးရာသီ၌ ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါဖြစ်တတ်ကြသည်။ လူငယ်လူရွယ်နှင့်သက်ကြီးပိုင်းတို့သည်လည်းတစ်

ကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များရှိကြသည်။ ရွာသူရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ကျေးရွာအတွင်းတွင်ရရှိနိုင်သည်။ ရွာတွင်းတွင် ဆေးပေးခန်းများ ဆေးဆိုင်များမရှိပေ။ ရွာနှင့် ဆေးပေးခန်းသည် (၃) မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးစိုက်ရာ အင်းကုန်းကျေးရွာတွင် သာရှိကြသည်။ဆေးရုံမှာလည်း အကွာအဝေးအားဖြင့် (၈)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော မိုးညှင်းဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသရသည်။

(၄) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံစာရေးအဖတ်များကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက် နည်းပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို အင်းကုန်းအုပ်စုကျောင်းတွင် သင်ကြားနိုင်သည်။ အထက်တန်းပညာရေးကိုမူ ဘီလူးမြို့ကျေးရွာအုပ်စု၊ နန်းမား၊ မိုးညှင်းမြို့စသည်တို့တွင်သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ သို့သော်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့် အလမ်းများနည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(၅) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား/မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေအထားမှာလွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား-မရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှုအပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စံနှုန်းများအရကောင်းစွာသတ်မှတ်ထားသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများမတွေ့ရပါ။ အမျိုးသားများနှင့်အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သောကိန်းဂဏန်းများတွင် ပညာသင်ယူမှုဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။သို့သော်ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခဝင်ငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှုတူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီးရရှိကြသည်။အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများတွင်လည်း အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုမှာထက်ဝက်နီးပါးရှိသည်။ ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက်ပိုမိုအထောက်အပ့ံဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း(၄)ဖွဲ့စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ကျေးလက်မှဖွဲ့စည်းထားသော မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့အစည်းကြလည်း ကျေးရွာအတွင်းတွင် ငွေတိုးအနည်းငယ်ဖြင့် ထုတ်ချေးရသောကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ အနည်းငယ်ပြောင်းလဲလာပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများအား ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုသင်တန်းများပို့ချပေးပါက ပို၍ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင်လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း(၄)ဖွဲ့စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ကျေးလက်မှဖွဲ့စည်းထားသော မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့အစည်းကြလည်း ကျေးရွာအတွင်းတွင် ငွေတိုးအနည်းငယ်ဖြင့် ထုတ်ချေးရသောကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမှာ အနည်းငယ်ပြောင်း လဲလာပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများအား ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု သင်တန်းများပို့ချပေးပါက ပို၍ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ပဲပုတ်နှင့် မြေပဲတို့ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြသည်။စပါးစိုက်ပျိုး ဧက (၄၅၀) ဧကရှိပြီး ပဲပုတ်(၁၁၀) ဧကနှင့် မြေပဲ(၃၀) ဧကကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျမ်းမျှအထွက်မှာ (၉၀) တင်း ပဲပုတ်(၂၀)တင်းနှင့် မြေပဲ (၇၅) တင်းတို့ထွက်ရှိကြသည်။တောင်သူ အများစုသည် လုပ်ငန်းခွင်တွင် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှုပြဿနာ ကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမို ပေးမှ ရရှိနိုင်ကြောင်း ကုန်ကျစရိတ်ပိုမိုမြင့် မားကြသည်။စပါးဖျက်ပိုး ပဲဖျက်ပိုးများ အတွက်လည်းတောင်သူများသည် အမှန်တကယ်ထိရောက်နိမ်နင်းနိုင်သည့် ဆေးဝါးများကို လိုအပ်နေပြီဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန် ရေမြေ၊ နေရာရှိသော်လည်း အရင်းအနှီးနှင့် အကျိုးအမြတ်မှာ ကွာဟမှုများသောကြောင့် အမြတ်နည်း၍ ဆက်လက်မမွေးမြူတော့ပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအုလုပ်များ၊ ဈေးရောင်း အစိုးရဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်သည်။အခြားလုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးမှ အတင့်တင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။လက်လုပ်လက်စားအလုပ်များမှာ စိုက်ပျိုးရာသီများတွင်သာ အလုပ်အကိုင်များပြီး ကျန်အချိန်များတွင် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေမမှန်ခြင်းကြောင့် တွက်ခြေကိုက်မှုနည်းပါးသည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေများပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ဆံပင်အလှပြင် မုန့်လုပ်ငန်း မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင် ၊ ကားမောင်း စသည့် သို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများရှိသော်လည်းရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများ နှင့် အတွေ့အထိ နည်းပါးသည်။ငွေကြေးအဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုအချို့သာ အခကြေးငွေအကုန်အကျခံကာ သင်ကြားပေးသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါး ၊ ပဲပုတ်နှင့် မြေပဲတို့တွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်သောကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံမွမ်းမံနိမ်နင်းရေးစနစ် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများစွန့်ပစ်ခြင်းကို အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများပြုလုပ်မြင့်တင်ပေးသင့် သည်။

(c) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှ တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ငွေကြေးကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ၂၅ ပြား တစ်ဧက တစ်သိန်းကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ၁၀ ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့တွင် ချေးငွေကို (၆)လအထိ ချေးယူနိုင်ပြီး စည်းကမ်းပိုင်းတွင်တင်းကျပ်ထားသည်။အချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ရွာတွင်းမှ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ တစ်ရာလျှင် တစ်ဆယ်တိုး ဖြင့် ချေးယူရသည်။ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းအရင်းမျိုးစုံ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ တို့အတွက် အထူးသဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက်များပြားကြောင်းတွေ့ရသည်။အကြွေးတင်ရှိမှု စစ်တမ်းကောက်ယူထားချက်အရ အကြွေးငွေ ၂၀၀၀၀၀ မှ ၂၀၀၀၀၀၀ ကျပ်အထိ ချေးယူထားကြောင်းတွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်ဖိုးကို ၆၀၊၂၀၊၁၄ ပေ အရွယ်ရှိ၊ သွပ်မိုး ၊ အုပ်နံရံကားနှင့် အင်္ဂတေအခင်းတွင် သင်ကြားပေးသည်။ ရွာသားအားလုံးခန့်မှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ပြီး အနည်းငယ်မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကို တတ်မြောက်ထားကြသည်။မူလတန်းအောင် ရာခိုင်နှုန်းလည်း မြင့်မားသည်။ကျောင်းသည် အခန်း ၃ ခန်းသာပါရှိသောကြောင့် မလုံလောက် ပေ။ KG များအတွက်လည်း သီးသန့်အခန်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်သလို သင်ကြားနေရသည်။ယနေ့အခြေ အနေအရ ဆိုလျှင် ဆရာ/ဆရာမ နှင့်ကျောင်းသားအချိုးမှာမျှတနေပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ သောက်ရေအတွက် ရေတွင်းများရှိသော်လည်းရွာ၏ မြောက်ဘက်အပိုင်းသည် ကုန်းမြင့်ပိုင်းတွင်တည်ရှိသောကြောင့် နွေအခါတွင်သောက်သုံးရေလုံ လောက်မှုမရှိပါ။ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကို (စာသင်ကျောင်း ဘုန်းကြီးကျောင်းအပါအဝင်)အုတ်များဖြင့်ဆောက်လုပ်ပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ဝါးများဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားသီးသန့်မရှိပါ။လူငယ်များသည် ကျေးရွာရှိ လူမှုကူညီရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲများတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ လူငယ်အများစုသည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဆောင်ရွက်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း သီးသန့်ဖော်ဆောင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၂ ခုနှစ်ရွှေဘို မြစ်ကြီးနားကားလမ်းမကြီး ကို လမ်းတံတားဝန်ကြီးဌာနကကတ္တရာလမ်းခင်းပေးခဲ့ကြသည်။ရွာတွင်းလမ်းမှာမြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ထော်လာဂျီနှင့် ကားကြီးများဝင်ထွက်အသုံးပြုနိုင်သည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် ထော်လာဂျီ(၁၅) စီး တုံဖုန်းကား(၅)စီး ဆိုင်ကယ် (၁၄၂) စီးနှင့် စက်ဘီး (၈၉) စီးတို့ကို အသုံးပြုလျှက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ စ၍ ဆက်သွယ်ထားရှိပြီး ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု (၆၉) အိမ်သွယ်တန်းပြီးဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြား ဝန်ဆောင်မှုအတွက် အသုံးပြုနေကြပြီးဖြစ်သည်။ကျေးရွာတွင် သတင်းအချက် အလက်နှင့် အင်တာနက်ကို အသင့်သင့် မျှသာ အသုံးပြုကြသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ရွာသူရွာသားများ အေးချမ်းစွာ လုပ်ကိုင်စားသောက်နိုင်ပါသည်။အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြု နိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုမရှိသလောက်ပင်နည်းပါးသည်။ ရွာသားများသည် ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်သောကြောင့် ရာဇဝတ်မှုများနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကုလကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့် ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး၊ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း၊ ရွာငံမြို့နယ် နှင့် ရန်ကုန်-မန္တလေးကားလမ်းမကြီးပေါ်ရှိဟံမြင့်မိုရ်ကျေးရွာကိုဆက်သွယ်ထားသော လမ်းမကြီးပေါ်တွင်တည်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အရ အထူးကောင်းမွန်မှုရှိပြီး၊ တစ် နှစ်ပတ်လုံး လွယ်ကူချောမွေ့စွာသွားလာနိုင်ပေသည်။

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကိုမဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာ သည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့် ချက်ပြုတ်ခြင်း ၊ ကျောင်းသားကျောင်းသူ များအတွက် စာဖတ်ရန် မီးအလင်း ရောင်ရခြင်း စသော လူနေမှု အဆင့်မြင့်မားစေသည့် အထောက်အပံ့များရရှိသည်။

လူငယ်ပညာတတ်များရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း ၆၄.၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်သည်။ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာနည်းပါးသော်လည်း ရပ်ရွာအတွက် အကျိုးပြုစေသော လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိသည်။ကျေးရွာ၏ကျန်းမာရေးမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ဆေးဝါးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့် ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိအနေအထားတွင် ကောင်းသောအဆင့် အနေအထား တွင်မရှိသေးပါ။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်ယာမြေများသည် မြေဆီဩဇာအတင့်တင့် ကောင်းမွန်ပြီး တောင်သူများအတွက် လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်သည်။မိုးရွာသွန်းမှုမှာ စပါးနှင့် ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးရန် အထောက်အကူဖြစ်သည်။အင်းကုန်းချောင်း မှ ဆည်တည်၍ စိုက်ပျိုးရန် ရေကို သွင်းယူနိုင်သည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးအတွက် ထွက်ကုန်ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ကောင်းသဖြင့် ကြက်၊ နွား၊ ဝက်တို့ကို မွေးမြူရန် အခွင့် အလမ်းသာသည်။ သို့သော်မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနမှလိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပေးရန်လိုအပ်နေပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိလယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာအသင့်သင့် ကောင်းမွန်သည်မှ အပ အခြားများထွက်ရှိသေးပါ။ လယ်မြေမှာထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မှာ မဖြစ်နိုင်သလောက်ရှားပါးသဖြင့်အထွက်နှုန်းမြင့်ရန်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။

မြောက်ဘက်အရပ်ရှိ အင်ကုန်းချောင်းမှ ရေတင်နိုင်သော်လည်း နွေရာသီပဲပုတ်နှင့် မြေပဲစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ရေရရှိရန်အခက်အခဲရှိသည်။ပဲပုတ်စိုက်ခင်းများတွင် ကျရောက်သောပိုးမွှားများမှာ လက်ရှိပိုးသတ်ဆေးများဖြင့် မနိုင်နင်းနိုင်သဖြင့် သီးနှံထွက်နှုန်းကိုသိသိသာသာလျော့နည်းစေသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ နည်းပညာအကူအညီပေးရန်လိုအပ်သော်လည်း ထိရောက်စွာထောက်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လမ်းအသေးစားများမရှိသောကြောင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိရန်မလွယ်ကူပါ။ဒေသအတွင်းအိမ်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများအတွက် နည်းပညာနှင့် ကုန်ကြမ်းများလိုအပ်နေပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြင့်တင်ခြင်း အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီခြင်း အသက်မွေးပညာများရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားတို့ကို တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှ တဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့ပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ယန္တရားကိုတိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် မြေဆီသြဇာ ပြုပြင်ရေးနည်းပညာများသင်ယူ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ လယ်ယာမြေများကို ပြုပြင်နိုင်ပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်းကို တိုးတက်လာစေသည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ ၊ နည်းပညာနှင့် အသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိနိုင်ရေးတို့ကိုဆောင်ရွက်ပြီး စိုက် ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတို့ကိုတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည် ။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရန် အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ရင်းနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများတက်ရောက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတတက်ထားသူများက တဖန်ကျေးရွာတွင် နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကိုပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အတိုးချကာ ထုတ်လုပ်မှုကို တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်း (၂) ခန်း ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးများ၏ ပညာသင်ကြားမှုကိုတိုးတက်စေမည်။ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျွမ်းကျင်သော ဆရာမများပြီးပြည့်စုံစွာ ရရှိရေးကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာ၏လမ်းနှင့် တံတားများ ဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦးကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာလူထု၏ အဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များကို ပိုမိုရရှိအောင်တိုက်တွန်းသွားမည်။

ခ.၄) လယ်ယာမြေများကို လည်း မြေဆီလွှာပြုပြင်ရေးနည်းပညာများ သင်ယူပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းပိုင်းမြေဆီလွှာပြုပြင်ရေးနှင့် တိုင်းထွာရေးကိရိယာများ တည်ထောင်ပြီး ပြုပြင်ခြင်းဖြင့် မိမိတို့၏ သီးနှံထွက်နှုန်းကိုမြင့်တင်သွားမည်။ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် ရွာသူရွာသားများ၏ လူနေမှုဘဝအဆင့် အတန်းကို မြင့်မားစေမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည်

ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများထိရောက်စွာအသုံးချနိုင်ရေး

ကျေးရွာတွင်စပါးအပြင် ပဲပုတ်၊ မြေပဲ၊ ဖရဲနှင့် သခွားသည် သီးထပ် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေဆီဩဇာမကောင်းမွန်သောကြောင့် မြေဆီလွှာပြုပြင်ရေးနှင့် နည်းပညာမှာအရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍာတွင်ပါဝင်သည်။မြေဩဇာကောင်းမွန်ပါက သီနှံများဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်မည်ဖြစ်၍ ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် နွားချေးတို့ကိုသာ အားထားနေရသည်။ဓါတ်မြေဩဇာများမှာလည်း ဈေးကြီးပြီး အရည်အသွေးညံ့ဖြင်းသောကြောင့် သိပ်အဆင်မပြေပါ။

(ဂ) ကျေးရွာတွင်းအသေးစားအလတ်စားဆိုင်ရာစက်မှုအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင် အသေးစား စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ် အမျိုးသမီး များအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။သို့သော် ၎င်းတို့နေ့သည် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ ဈေးကွက် သတင်း အချက်အလက်များ လက်လှမ်းမှီမှုအားနည်းပါသည်။ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး၏ အမျိုးမျိုးကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းစီမံခန့်ခွဲရေးထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန်ခက်ခဲလှပါသည်။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့်လုပ်ငန်းများ ယခုအခါအသင့်သင့် မတွေ့ရသေးပါ။နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခုတည်ထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေးအောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်၊ထိုအဖွဲ့တွင်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။မြို့နယ်ဒေသမှ ကျေးရွာအထိလိုအပ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုအထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေပမာဏလည်းရှိရမည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းများတွင် တိုးချဲ့ရာတွင် မြောင်းတူးဂုန်စက်ကိရိယာများကိုလည်း နိုင်ငံတော်အဆင့်

မှ သည် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသို့ ညွှန်ကြား၍ ကျွန်တော်တို့ရွာအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လည်း အထူးလိုအပ်သည်။

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာသုံးကိရိယာများစနစ်တကျဌားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး

ကုလကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကောင်းစွာဖြစ်ထွန်းသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးရေ ရရှိနိုင်သည်။ သို့သော်လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးလာမှုနှင့်အတူ၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်လာမှုတို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ်ငန်း အချိန်မှီပြီးစီးရန် အနည်းငယ်အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရတတ်ပေသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်ကြသော စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနများမှ ပြင်ပလယ်ယာသုံး ပစ္စည်းကိရိယာ ရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထို့အပြင် အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချမှုများ၊ ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ဌားရမ်းသုံးစွဲနိုင်ရေးများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါသည်။

(င) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးရေး

ကုလကျေးရွာတွင် ပညာမတတ်သောလူငယ်အချို့မှာ မိမိဘဝတိုးတက်ရာအာမခံချက်ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများပေါ်တွင် အာရုံစိုက်မှုနည်းပြီး၊ ဂိမ်းကစားခြင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်ခြင်းများဖြင့် အချိန်ကုန်ဆုံးနေတတ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင်၊ လက်လုပ်လက်စားကျပန်းများမှာလည်း လုပ်ငန်းအတည်တကျမရှိဘဲ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများပေါ်တွင်သာ ကျပမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်စား သောက်နေ ကြရသည်။ ထိုသူများအတွက် သင့်တော်သောအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများ ရရှိအောင် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာပြင်ပအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကူညီဆောင်ရွက်သင့် ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ အဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ထို့ကြောင့် စီမံချက်များ သည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလများအတွင်း ချမှတ်ထားသောပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန်ပါဝင်ပေး မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်ဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာ ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့် ကာလကို ဖော်ထုတ်ဦးစားပေး တန်းစီခဲ့ကြသည့်စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ် ၊ သုံးနှစ် တာကာလအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာ ကာလ တစ်လျောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွား

ကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်သာစီမံချက်သည် ပြင်းထန် သော သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများမပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက် မူဘောင်တွင် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင

စီမံကိန်းစီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖျာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း များအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်နိုင်စေသည်၊ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု အမျိုးအစားများ ကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင်စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်း မှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး လူသားခြင်းဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူဖြစ်သည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
လမ်း၊ တံတား					
	၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအားကွန်ကရစ်ကာတုံးဖြင့်သဲကျောက်ခင်းရန်	၉၅	၁	-ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း -ကျေးရွာနှင့် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတို့ပူးပေါင်း၍ သင်တန်းများပို့ချခြင်း	
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	၂။ မူးယစ်ဆေးဝါးလျှော့ချရေး	၈၅	၂	– မူးယစ်ကင်းစင်ဝန်းကျင်ဖြစ်အောင်စီစဉ်ဖန်တီးခြင်း – လူငယ်များစာဖတ်ချင်စိတ်ရှိလာအောင်စီစဉ်ဖန်တီးခြင်း – ထူးချွန်လူငယ်များအားအသိအမှတ်ပြုခြင်း	
	၃။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရန်	၈၀	၃	-အလုပ်အကိုင်အခါင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်နိုင်ရန်မူဝါဒဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှုတင်ပြတောင်းဆိုခြင်း	
ကျန်းမာရေး					
	၄။ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရရှိရေး	၇၆	၄	- ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် ဌာနဆိုင်ရာနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	–
စိုက်ပျိုးရေး					
	၅။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေလုံ	၆၇	၅	-စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှုရရှိရန်	–

	လောက်စွာရရှိရေး			-မြေဆီလွှာပြုပြင်ရေးနည်းပညာနှင့် တိုင်းထွာရေးစက်ကိရိယာများရရှိရေး -ဈေးကွက်သို့တင်ပို့ရောင်းချရေး -မျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့် နည်းပညာသင်တန်း -ရိတ်သိမ်းရွေ့လျှေ့စက်များ ငှားရမ်းနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း -လယ်ကွက်များပေါင်းရန်နှင့် ချဲ့ထွင်ရန်စက်ကိရိယာများ ငှားရမ်းနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း -ဆည်မြောင်းများဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ငွေကြေးနှင့် ယန္တရားများချပေးထားခြင်း
လျှပ်စစ်	၆။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှရွာလုံးကျွတ်ရရှိရေး	၅၀	၆	- မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှမီးသွယ်တန်းခြင်း
မွေးမြူရေး	၇။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာစေရေးအတွက်ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရေး	၄၆	၇	- တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
ကျန်းမာရေး	၈။ ကျေးရွာတွင်းသောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး	၃၉	၈	-ကျေးရွာ၊ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်အတူ ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်း၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှထိန်းသိမ်းခြင်း။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအားကွန်ကရစ်ကာတုံးဖြင့်သဲကျောက်ခင်း ရန်	၁	——	——	——	——	——
၂။ မူးယစ်ဆေးဝါးလျှော့ချရေး	၂		——	——	——	
၃။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရန	၃	——	——	——		
၄။ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိ ရေး	၄		——	——	——	
၅။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာရရှိရေး	၅			——	——	
၆။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှရွာလုံး ကျွတ်ရရှိရေး	၆	——	——			
၇။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာစေရေးအတွက်ဝန်ဆောင် မှုများရရှိရေး	၇			——	——	——
၈။ ကျေးရွာတွင်းသောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး	၈	——	——			

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖေါ်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖေါ်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖေါ်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းအားကွန် ကရစ်ကာတုံးဖြင့်သဲကျောက်ခင်း ရန်			√		
၂	မူးယစ်ဆေးဝါးလျော့ချရေး				√	
၃	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း များပြားလာစေရန				√	
၄	ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိ ရေး			√		
၅	ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေးလုံ လောက်စွာရရှိရေး			√		
၆	မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှရွာလုံး ကျွတ်ရရှိရေး			√		
၇	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုး တက်လာစေရေအတွက်ဝန်ဆောင် မှုများရရှိရေး				√	
၈	ကျေးရွာတွင်းသောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာရရှိရေး			√		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်

တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ် လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွဲ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွဲ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ

ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်း; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များ ပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်

ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၆	၈	၁၄	၁
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၂၉	၃၁	၆၀	၆
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၂	၄၄	၈၆	၉
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်	၆၂	၆၄	၁၂၆	၁၃
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၃၂၅	၂၉၅	၆၂၀	၆၄
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၅	၄၅	၇၀	၇
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၄၈၉**	**၄၈၇**	**၉၇၆**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၁၉၁		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၅**			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေအများဆုံးဖြစ်သည်။ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးနှင့် ကျောင်းသားအရွယ်လူငယ်အတင့်တင့်ရှိပြီး မသန်စွမ်းသူသက်ကြီးရွယ်အိုမှာ အနည်းငယ်စီရှိကြသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၈၉		၁၉	၅	လယ်ယာလုပ်ငန်း ၆၃ စုနှင့် ဥယျဉ် ၁ စု။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၃၂			-	
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂		၄	၂	တနိုင်တပိုင်ဝက်၊ ကြက်၊ ဆိတ်၊

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
						နွား၊မြင်းမွေးမြူရေး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			၁၆	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-		-	-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			-		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			၁	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			၁	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			-		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇		-	၃	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၁			-	ပွဲစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၂	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			-		
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် အောကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				၃	
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-	-	-	၁	ကျောင်းဆရာ/မ
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				၂၉	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅၉			-	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
	စုစုပေါင်း	**၁၉၁**	**-**	**၁၄၈**	**၈၁**	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်အတွက် ကျပန်းအလုပ်သမားအများဆုံး ဖြစ်သည်။ တောင်သူကြီး၊ တောင်သူငယ်များသင့်တင့်ရှိပြီး တောင်ယာလုပ်ကိုင်သူအနည်းငယ်ရှိသည်။ မြေယာမဲ့အလုပ်သမားနှင့် ကျပန်းအလုပ်သမား(အဆင့် ၃နှင့် ၄)အများဆုံးဖြစ်သည်။ ကျပန်းတွင် အတည်တကျမဟုတ်ပဲ ရရာအလုပ်အကိုင်များကို ဝင်လုပ်သောအလုပ်သမားများ၊ ရာသီအလိုက် နေ့စားကျပမ်းအလုပ်သမားများပါဝင်သည်။ အချို့မိသားစုတွင် ဝန်ထမ်းများရှိကြပြီးအချို့မှာ ကျောင်းသားများရှိသဖြင့် မိသားစုဝင်လုပ်အားမရှိပေ။ အချို့မိသားစုများတွင် မိသားစုဝင်များ အခြားဒေသများတွင်စီးပွားရှာကြသည်ကိုလည်းတွေ့ရသည်။ ကျောင်းပြီးဘွဲ့ရသူများရှိသော်လည်း ဝန်ထမ်းအလုပ်မရရှိနိုင်ကြပေ။ ကျေးရွာတွင်အများအားဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေမှာ အများဆုံး ဖြစ်ပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမှာနည်းပါးသည်။

(၁.၂.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့်	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
	သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း						
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	-	-	-	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသားများလုပ်အားခနှင့် အမျိုးသမီးလုပ်အားခ သတ်မှတ်နှုန်းထားများမှာ မတူညီကြပါ။ထို့အပြင် လုပ်ငန်းများပေါ် မူတည်၍ လုပ်ခနှုန်းထားများ ကွာခြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၅၂၇.၅	သင့်	အနည်းအကျဉ်း	လက်လုပ်ဆည်
ယာမြေ /တောင်ယာ	၂၇	သင့်	မရ	မိုးရေ
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၅	သင့်	မရ	မိုးရေ
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရှင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
ရွှေပြောင်းတောင်ယာမြေ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား				
စုစုပေါင်း	**၅၅၉.၅**			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စပါးနှင့် မြေပဲကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးလျှက်ရှိသည်။မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုစနစ်တွင် မိမိရွာတွင်ရှိသော မိသားစုအချို့မှ အခြားနယမြေဒေသများတွင်လည်းမြေယာများပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ရေရရှိမှု အတွက် တောင်ကျချောင်းရေများကို သစ်ခက်ဆည်၊ သဲအိတ်ဆည်များပြုလုပ်၍ရေသွင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ တောင်ယာနှင့်ဥယျာဉ်ခြံမြေတို့တွင် နှစ်ရှည်သီးနှံပင်များ၊ စပါးနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အဓိကမိုးကိုအသုံးပြုကြသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ
အခြား ရင်းမြစ်များ	နည်း	ခက်
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	သင့်	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝအရင်းအမြစ်အနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် နည်းပါးကြောင်းတွေ့ရသည်။ ဓာတ်သတ္ထုများထွက်ရှိမှုမရှိပေ။ ရွှေအနည်းငယ်သာထွက်ရှိသော်လည်း စီးပွားဖြစ်အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်းကြောင့် သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များရှားပါးလာခြင်း၊ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များရှားပါးလာကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ဧကနှင့် အထက်	၅ ဧကနှင့် ၁၀ဧကကြား	၅ဧကအောက်	-
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်ခံ၊သွပ်မိုး တစ်ထပ်၊ နှစ်ထပ်တိုက်	တိုက်ခံ၊ထရံ၊သစ်ကာ၊သွပ်မိုး (တစ်ထပ်၊နှစ်ထပ်)	ထရံကာ၊သွပ်မိုး၊ ဝါးကပ်မိုး	ထရံကာ၊သွပ်မိုး၊ ဝါးကပ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ခြေလှေစက်၊ ထော်လာဂျီ၊ရေစုပ်စက်၊ ခိုင်းနွား	ထွန်စက်၊လက်တွန်းထွန်စက်၊ခိုင်းနွား၊ရေစုပ်စက်၊ ထော်လာဂျီ	လှည်း၊နွား	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊	ဆိုင်ကယ်၊ရေခဲသေတ္တာ၊ တီဗွီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ဝက်	ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ဝက်၊ကြက်။။	စက်ဘီး၊ ဝက်၊ ကြက်။
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	တောင်သူကြီး၊ ပွဲစား၊ဆန်စက်၊	တောင်သူ၊ဈေးဆိုင်၊ စက်ချုပ်၊ဝန်ထမ်း	အိမ်ဈေးဆိုင်၊ကုဘမ်း၊ဝန်ထမ်း	ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ကုဘမ်း
အိမ်ထောင်စု - ၁၉၁	၁၁ (၆%)	၅၈(၃၀ %)	၄၈ (၂၅ %)	၇၄ (၃၉ %)

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အဆင့်(၃)နှင့်(၄)အိမ်ထောင်စုများသည် အများဆုံးဖြစ်သည်။ ထိုမိသားစုတွင် မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူနှင့် တောင်သူငယ်၊ တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားများရှိကြသည်။ အဆင်မြေအိမ်ထောင်စုနှင့် အလယ်အလတ်တွင် တောင်သူကြီးများနှင့် အတော်အသင့်ချမ်းသာသူများပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်			
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ			
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ			

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် ‘၃’ နှင့် ‘၄’ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိအဆင့်(၃)နှင့်(၄)အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားများဖြစ်ကြပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုကိုဖြေရှင်းကြပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၁	၂	၃
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၂၁		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၂		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၁		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာတွင်မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုမရှိသော်လည်း ဆင်းရဲ၍ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၁ အိမ်ထောင်စုနှင့် မုဆိုးဖို တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စုမှာ ၂ အိမ်ထောင်စုသာရှိသည်။အခြားဒေသတို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်သည်ကိုလည်း ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ ၁ စုရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	မြေယာမဲ့တောင်သူ
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	လတ်	မြေယာများသတ်မှတ်ထားခြင်း
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံ
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံ
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံ
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံ
၇	ငလျင်	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံ
၈	မီးဘေး	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံ
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	လတ်	ဓာတ်မြေဩဇာများကိုအဓကထားသုံးစွဲခြင်း
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	တောင်ယာခုတ်ခြင်း၊ သစ်ခုတ်ခြင်း
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	လတ်	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအချို့
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	မရှိ
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	နိမ့်	မရှိ
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိ
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	မရှိ
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေနှင့် ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေး အန္တရာယ်မှာတစ်ခါတစ်ရံမှသာဖြစ်တတ်သည်။ ရေချိုဒေသဖြစ်သဖြင့် ဆားငန်ရေဝင်ရောက်မှုမရှိပေ။ ဆင်းရဲသားတောင်သူ၊ မြေယာမဲ့တောင်သူနှင့် တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား နေ့စားအလုပ်သမားမိသားစုများတွင်သာ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုအနည်းငယ်တွေ့ရသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်	လူမှုအဆင့်အတန်းတိုးတက်မှုနိမ့်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	မရှိ
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိ
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ	နိမ့်	မရှိ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
	(Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ		
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	မရှိ
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိ
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	မရှိ
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်	အလုပ်မရှိသည့် အချိန်တွင် ဝမ်းစာအတွက်စိုးရိမ်ရ
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	မရှိ
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိ
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	မရှိ
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	လတ်	အဆင်ပြေမှုမရှိ
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	လူငယ်များများစားပျက်စီး
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	လတ်	ဝမ်းစာအတွက်ဖူလုံမှုရှိ
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	လတ်	တစ်ဦးတလေရှိ
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	လတ်	ဝမ်းစာအတွက်ဖူလုံမှုရှိ
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	မရှိ
၂၀	ကားသမား	လတ်	တစ်နှစ်ပတ်လုံးအတွက် ပျမ်းမျှအဆင်ပြေမှု
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်အိမ်ထောင်စုများနှင့် မုဆိုးမအိမ်ထောင်စုများတွင်သာ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများပါသည်။ မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသားတောင်သူနှင့် နေ့စားအလုပ်သမား ကျပန်းများတွင် သက်ရောက်မှုအများဆုံးဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းကြောင့်ထိခိုက်မှုရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ရပ်မိရပ်ဖ	၂	၈	၅	၁၃	အကြံပေး	၄	၇
၂	လယ်သမား	၁	၉	၄	၁၃		၄	၇
၃	အမျိုးသမီးရေး ရာ	၂		၉	၉		၄	၇
၄	ကျောင်းကော်မ တီ	၂	၇				၄	၆
၅	လူငယ်နှင့်အဖွဲ့	၂	၃၅	၄၅	၈၀		၄	၇
၆	ယဉ်ကျေးလိမ္မာ အဖွဲ့	၃	၃	၄	၇		၄	၇

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြံုသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူမှုရေးဆိုင်ရာ (၄)ဖွဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ၁ ဖွဲ့နှင့် ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ ၁ဖွဲ့ရှိပါသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁			
၂			
၃			
၄			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှာ မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၀၀	၅၂	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၈	၄	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၄၄	၂၃	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၃၄	၁၈	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၅	၃	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၁၉၁**	**၁၀၀**	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကိုသာ အဓိကလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ မြေယာမဲ့တောင်သူ(၅၂)%ရှိပါသည်။အများစုမှာ တောင်သူငယ်နှင့် မြေယာမဲ့များဖြစ်ကြသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်	-			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ဝင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-			
၇	ချောင်းရေ	ပုဂ္ဂလိက	၅၂၇	ရာသီအလိုက်	မရှိ
၈	အခြား	ပုဂ္ဂလိ-	၇၀	ရာသီအလိုက်	မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေးအတွက် တောင်ကျချောင်းရေကို သစ်ခက်ဆည်၊ သဲအိတ်ဆည်များပြုလုပ်၍ အဓကအားထားကြသည်။ မိုးရာသီ၌ရေများသော်လည်း နွေရာသီတွင် လုံလောက်မှုမရှိပါ။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ် ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
မိုးစပါး	၅၂၇.၅	တင်း	၆၀	၈၀	၉၀	ဇွန်	အောက်တိုဘာ	မြင့်	လတ်	
ပဲပုတ်	၁၁၀	တင်း	၁၅	၂၅	၂၀	ဇန်နဝါရီ	ဧပြီ	နိမ့်	နိမ့်	
မြေပဲ	၃၀	တင်း	၅၀	၁၀၀	၈၅	ဇန်နဝါရီ	မေ	နိမ့်	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စပါးထွက်နှုန်းကောင်းသော်လည်း လုပ်အားခပိုမိုပေးနေရသောကြောင့် ကုန်ကျစရိတ်ပိုမိုမြင့်မားသည်။ သီးနှံများကိုပဲပုတ်အပြုင် နှမ်း၊ မြေပဲတို့ကိုလည်းစားသုံးရန်အတွက် အနည်းငယ်စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူအရေအတွက်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	၁	-	-	-	-		
လက်တွန်းထွန်စက်	၅၄	-	-	-	-		အဆင်ပြေ
အစေ့ချ ကိရိယာ	-					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	-					-	
ရိတ်သိမ်းစက်	-					-	
ခြွေလှေ့စက်	၉	-	-	-	-	၈၂	အဆင်ပြေ
ရေစုပ်စက်	၁၀	-	-	-	-	-	အဆင်ပြေ
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	၂၈					၃၀	အဆင်ပြေ

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူအများဆုံးရှိပြီး ထွန်စက်များကိုသာ အများဆုံးပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ခြွေလှေ့စက်(၉)ခုမှာ တောင်သူကြီးများပိုင်ဆိုင်ကြပြီး ကျန်တောင်သူများသည် ခြွေလှေ့စက်ကိုငှားရမ်းအသုံးပြုကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီဩဇာ)	မြေဆီလွှာဝယ်ယူရန် ငွေကြေးခက်ခဲမှုရှိခြင်း
ရေရင်းမြစ်	ရွာဘေးရှိချောင်းမှ ရေလွှဲဆည်များဆောက်လုပ်ပေးရန်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ	သဘာဝမြေဩဇာသုံးစွဲမှုရှိခြင်း
အော်ဂဲနစ်/ဓာတု	သုံးစွဲမှုမရှိပါ။

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ပိုးသတ်ဆေး	
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ဘဏ်၊ သမဖျေးယူ
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	မြေဆီလွှာဆက်လက်မပျက်စီးရန် ထိမ်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နည်းပညာများသင်တန်းပေးရန်လိုအပ်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	လက်လှမ်းမှီမှုမရှိပါ၊
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ဆန်စပါး၊ ပဉာ၊ မြေပဲ
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တောင်သူငယ်များသည် မိမိတို့အိမ်ခြံများတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ပဲပုတ်မြေပဲများကို တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဦးစီးတို့မှ ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှုတိုကိုရရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိစိုက်ပျိုးမြေမှာ မြေဆီဩဇာ အသင့်သင့်ကောင်းမွန်ပြီး နွားချေး လုံလောက်မှု အနည်းငယ်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်များ ရောင်းချရန်ဈေးကွက် မိုးညှင်းမြို့ရှိကုန်သည်များမှကျေးရါအရောက်လာဝယ်ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန်မြေလွတ်မြေရိုင်းမရှိခြင်း
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	မြေဆီဩဇာမကောင်းသဖြင့် သီးနှံများအထွက်နည်းပါး
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	စိုက်ဘဏ် သမ ဝါယမနှင့် မြစိမ်းရောင်မှချေးယူ
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	စိုက်ပျိုးရေးမျိုးများရရှိရန်အခက်အခဲများစွာရှိနေပါသည်။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင်သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	လုပ်သားကျွမ်းကျင်သူများနည်းပါး
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	အင်းကုန်းကျောင်းမှ ရေလွှဲဆည်တည်ဆောက်၍ ရေများ ၁၂ ရာသီသုံးစွဲနိုင်
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	စိုက်ပျိုးရေမရရှိသောကြောင့် သီနှံများအချိန်မှီမစိုက်ပျိုးနိုင်
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါအနည်းငယ်ကြုံတွေ့ရ
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	အခက်အခဲရှိပါ။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာများအလွန်အားနည်းမှုရှိပါသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီး

ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးမလုံလောက်သော လယ်မြေအနည်းငယ်ရှိသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူများရှိသော်လည်း ဝင်ငွေလွယ်ကူစွာရရှိသော လုပ်ငန်းများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသော စိုက်ပျိုး ရေးတွင် လုပ်သားရှားပါးမှုအနည်းသာရှိသည်။စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်ဈေးကွက် လက်လှမ်းမှီမှု အခက်အခဲရှိသောကြောင့် ဈေးကောင်းမရ ဈေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိပါ။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၈၇	၂၆၄	လယ်ယာများတွင်သာခိုင်းစေ
နို့စားနွား			
မြင်း			
ကျွဲ	၁	၆	မလိုအပ်
မြည်း	-	-	
လား	-	-	
ဆိတ်			
သိုး			
ဝက်	၆၉	၁၂၇	တစ်နိုင်တစ်ပိုင်
ကြက်	၆၄	၄၂၉၀	စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန်အဆင်မပြေ
ဘဲ			
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	-		
ပုဇွန်ကန်	-		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ခိုင်းနွားနှင့်ကြက်၊ဝက်များကို တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးသာရှိသည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိပါ။
ရေရရှိမှု	ရေရရှိမှုအတင့်တင့် လုံလောက်
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးတိရစ္ဆာန်များ ရရှိနိုင်သည်။
ချေးငွေ	ချေးငွေများရရှိမှုရှိ
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မရှိ
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ကြက်၊ဝက် များရောင်းဝယ်မှုရှိ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	မြေနေရာလုံလောက်မှုအနည်းငယ်သာရှိ
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးအတွက် ရေလုံလောက်မှုရှိသည်။မွေးမြူရန် အိမ်ခြံဝင်း လုံလောက်မှုအနည်းငယ်သာရှိသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	ချေးငွေရရှိနိုင်မှုရှိ
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါး.
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မရှိ
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ
အခြား	-

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များမရရှိရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။မွေးမြူရေးချေးငွေရရှိမှု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။လိုင်စင်မရှိသဖြင့် လွှတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ခွင့် မရှိ ဈေးကောင်းမရကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၁		၁၆	လတ်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၂	-		
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း		၂		နိမ့်
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁			လတ်
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)		-	-	
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၄	-	၉	လတ်
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း		-		

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး		၂		နိမ့်
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	-	၁	-	လတ်
၁၃	ပညာရေး	-	၄	-	ရပ်တည်နိုင်မှု လတ်အဆင့် ရှိသည်။
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	၂	-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ	၄၆	၂၉	-	နိမ့်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၅၂	၄၀	၂၅	

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာ၌ အများဆုံးကျပန်း(ကိုယ်ပိုင်) နှင့် နေ့စားအငှားများဖြစ်သည်။အစိုးရဝန်ထမ်းအနည်းငယ်နှင့် ကုန်သည်ပွဲစား အနည်းငယ်လုပ်ကိုင်သူရှိသည်။

(၂.၂.၃.၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	နယ်မြေအေးချမ်းပြီးလွတ်လပ်စွာသွားလာနိုင်သည်။
စက်မှုဇုန်များနှင့်နီးခြင်း	
ဆက်သွယ်ရေး	
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	
လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲနိုင်မှု	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် အေးချမ်းပြီး လွတ်လပ်စွာသွားရောက်ဝယ်ယူရောင်းချနိုင်သည်။

ဇယား(၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၂.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စု	၆၆	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိလူဦးရေ	-	၇၃	၃၀	၁၀၃	၇၃	၃၀	၃၉	၁၀၃	-	-
၃	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	-	၇		၇	၇		၇			
	၆ လ အထိ	-	၂၇	၈	၃၅	၂၇	၈	၃၅			
	၁၂ လ အထိ	-	၁၀	၈	၁၈	၁၀	၈	၁၈			
	၁၂ လ အထက်	-	၂၉	၁၄	၄၃	၂၉	၁၄	၄၃			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွှေပြောင်းသါးလာမှုအနေနှင့် အိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်းအချို့ မိသားစာများတွင် လုပ်ငန်းခွင်ဖြင့်သွားရောက်ခြင်းမဟုတ်ပေ။ (ဥပမာ-သာသနာ့ဘောင်သို့ဝင်ရောက်ခြင်း၊ အကျဉ်းထောင်ကျခြင်းစသည့်သူများလည်းရှိသည်)

(၂.၃.၂)ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၉၇
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	၅

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေပြောင်းသွားလာသူအားလုံးသည် မိမိတို့ကျေးရွာတွင်အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်းနှင့် လုပ်အားနည်းခြင်းကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေရရှိရန်ရှာဖွေရန်ဖြစ်သည်။

(၂.၃.၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၆၀		၅	၂၆	၂၉
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၂၉		-	-	-
	- ဘဏ်	၄		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း			-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	-		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့်လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁၇		-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူမိသားစုတွင် ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုသောမိသားစုမှာ အလယ်အလတ်အဆင့်တွင်အများဆုံးဖြစ်သည်။ အမြင့်ဆုံးမှီခိုသူမှာ အနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး အဆင်ပြေသော မိသားစုအနေဖြင့် နိမ့်တွင်တည်ရှိပါသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာဈေး/အင်းကုန်း/ဘီလူးဈေး	၈ မိုင် (မိုးညှင်း)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကားလမ်း	ကားလမ်း
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်	ကုန်စုံ၊ စတိုး၊ လက်လီလက်ကား
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	သက္ကယ်မိုး၊တဲတန်းဈေး	ကောင်း

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုအတွက် ကျေးရွာဈေးနှင့် မိုးညှင်းမြို့ရှိဈေးများသို့ လွယ်ကူစွာ လက်လှမ်းမီကြသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သ မချေးငွေ)	စိုက်ဘဏ်	ဖေဖော်ဝါရီလ	၂၅ ပြား		ပုံစံ ၇ မရှိလျှင်ချေးယူရန် ခက်ခဲ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ	လတိုး	၁လ၁ကြိမ်	၁၀ကျပ်	-	
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	၆လ	၄ကျပ်	လိုအပ်	ပစ္စည်းလိုအပ်
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အစိုးရချေးငွေအစုအဖွဲ့နှင့် ပါတ်သက်၍ စိုက်ဘဏ်နှင့် သမ တို့ ရှိသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	လတ်	မြေဆီသြဇာများပျက်စီးမှုရှိသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	ဖျက်ပိုးများတနှစ်တခါကျရောက်
ရေရင်းမြစ်	လတ်	ရေရရှိရန်ဆည်မြောင်းများလိုအပ်
ငါးမျိုးကွဲများ	နိမ့်	
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	လတ်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်လယ်သမားအများစုသည် မြေဆီလွှာအနေအထားကို မသိသူများသည်။ မိမိလယ်မြေသည်မည်သည့်အမျိုးအစားဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့်ဓာတ်လိုအပ်ကြောင်းသိရှိလိုကြသည်။စမ်းသပ်မှုများပြုလုပ်ပေးရန်လိုအပ်ဆဲဖြစ်သည်။ ဓါတ်မြေဩဇာသုံးစွဲခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာအန္တရာယ် ရှိမှု အနည်းငယ်ရှိသည်။ဓါတုပိုးသတ်ဆေးကိုသာ အသုံးပြုသည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၃	၉	၁၁	၁
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၂၅	၁၁	၃၆	၅
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၉၅	၉၈	၁၉၃	၂၄
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၀၅	၁၈၉	၃၉၄	၄၈
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၆၆	၇၂	၁၃၈	၁၇

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၉	၁၅	၂၄	၃
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၉	၁၀	၁၉	၂
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၄၁၂**	**၄၀၄**	**၈၁၆**	**၁၀၀**

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှုကိုလေ့လာရာတွင် စာတတ်မြောက်သူ ၁၁ ဦး ရှိပြီ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် မသန်စွမ်းသူတို့ဖြစ်သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာသင်ရေးတွင်၃၆ ဦး မူလတန်းမပြီးဆုံးသူ ၁၉၃ ဦးရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၆၇	၇၀	၁၂၆	၅၄
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၃၁	၃၄	၆၅	၂၆
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၁၂	၁၉	၃၁	၁၃
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၆	၉	၁၅	၇

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျောင်းတက်နှုန်းတွင် လူဦးရေအတိအကျတွက်သော်လည်း အသက်ကြီးနေသူများလည်းပါဝင်ပါသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ရွာတွင်း ၁ဖာလုံခန့်					
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	တစ်ထပ်					
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၈၀ ပေ၊ ၂၀ ပေ၊ ၁၅ ပေ ၆၀ ပေ၊ ၃၀ ပေ၊ ၁၂ ပေ					
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊ အုတ်နံရံ					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	လုံလောက်မှုရှိ၊					
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	ဆန်ပြုတ်၊ ခေါက်ဆွဲ၊ရေခဲမုန့်					
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၅	၆			

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းကျောင်း					
ကျေးရွာခန့်	-		-			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် မူလတန်းကျောင်းဆောင် (၂) ဆောင်နှင့် မူကြိုကျောင်းရှိသည်။ ယခင်မူတန်းကျောင်းဆောင်အဟောင်းကိုမဖျက်သေးဘဲ အသစ်ထပ်တိုးတစ်ဆောင်ဆောက်လုပ်ထားသည်။ကျောင်းသည်ရွာအတွင်းတွင်တည်ရှိသောကြောင့်သွားလာရာတွင်အဆင်ပြေ ပါသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက်မှုမရှိပါ။
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၂၂:၂
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	လုံလောက်မှုရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်၍ အထက်တန်းကျောင်းမတတ်နိုင်
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်၍ အထက်တန်းကျောင်းမတက်နိုင်
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	လက်လှမ်းမမှီ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာများအသင်းမှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများကို အဟာရတိုက်ကျွေး

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ဆင်းရဲ၍ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သူနှင့် မသန်စွမ်းသူအထူးသဖြင့် ဆွံ့အနားမကြားသူ၊ စိတ်မနှံ့သူနှင့် ပိုလီယိုကဲ့သို့ပျော့ထိုင်းသူတို့ရှိသည်။ မူလတန်းကျောင်းဆောင်များအတွက် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများနှင့် စာရေးကိရိယာများလုံလောက်မှုမရှိသေးချေ။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောက		√		ရေကိုစနစ်တကျသောက်သုံးခြင်း
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		ခြင်ထောင်ဖြင့်အိပ်ခြင်း
၃	ငှက်ဖျား		√		ငှက်ဖျားဆေးများသောက်သုံးခြင်း

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		√		မရှိ
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ		√		ဆေးဝါးကုသမှုခံယူနေခြင်း
၆	တီဘီ		√		ဆေးဝါးများလက်လှမ်းမှီခြင်း
၇	ဆီးချို		√		ဆေးဝါးများရှိခြင်း
၈	သွေးတိုး	√			ဆေးဝါးကုသမှုရှိခြင်း
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		ဆေးဝါးကုသမှုရှိခြင်း
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု			√	မရှိ
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			√	မရှိ

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ။ သာမန်ရောဂါအချို့မှလွဲပြီး အခြားရောဂါဘယဖြစ်ပွါးမှု နည်းပါးသည်။ သွေးတိုးရောဂါအများဆုံးဖြစ်သည်။ ကိုယ်တွင်းရောဂါနှင့် အရေပြားရောဂါရှိသူများလည်းအနည်းငယ်ရှိသည်။ ဆင်းရဲသောမိသားစုများတွင်အာဟာရချို့တဲ့မှုဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူ၏ကလေးများ ကိုယ်ဝန်သည်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုတို့တွင်အဖြစ်များသည်။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√		
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	√		ဆေးဝါးများကုသမှုခံယူရန်
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလအတွင်း)	√		နှစ်စဉ်ထိုး
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		ကာကွယ်ဆေးထိုးမှုရှိ
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	√		နှစ်စဉ်ထိုး
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		၃ လတစ်ကြိမ်ထိုး
၈	အာဟာရပညာပေးအစီအစဉ်	√		ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေး

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	၂မိုင်ရှိ	ရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) “ ကြီးကြပ် (၂) “ တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	လုံလောက်မှုမရှိ၊	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၆ မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - ၅ ဦး သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	လုံလောက်မှုရှိ၊	
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၈ မိုင် မိုးညှင်းမြို့	ကုတင် ၂၀၀ ဆန့်၊ လုံလောက်မှုရှိ။	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	လုံလောက်မှုရှိ၊	
ဆေးဆိုင်			ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမှီမှု-- ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်--	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
				အအေးခန်းစနစ်--	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးဌာနသည် နန်းမားကျေးရွာအုပ်စုတွင်ရှိပြီး(၆)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပါသည်။ အုပ်စုဆေးပေးခန်းမှာ (၂)မိုင်ခန့်ဝေးသောအင်းကုန်းကျေးရွာတွင်ရှိသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၁၄၉	ကောင်း	√	√	√	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)						
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၁	ကောင်း				
ကန်	-					
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	-					
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-					
အခြား	၄၃	ကောင်း				

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြဓမ္မပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်သောက်သုံးရေရရှိရန်အဓိကရေတွင်းကိုသာအသုံးပြုကြသည်။ အခြားမှာ လက်တူး(မြေတွင်း)ဖြစ်သည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၈၀	

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ကျင်းအိမ်သာ	၁၀	
မြေပေါ် အိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
စုစုပေါင်း	**၁၉၃**	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်အများအားဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာများသာသုံးစွဲကြသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်၌သာ ကျင်းအိမ်သာများအသုံးပြုကြပါသည်။

တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ အခြားအိမ်ထောင်စုများ၏အိမ်သာများတွင် ပေါင်းစပ်သုံးစွဲသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

#	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	-	√	
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	√	-	ပရဟိတအသင်း၊ အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့များတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားမှုများရှိသည်။
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ		√	အေးချမ်းလုံခြုံမှုရှိသည်။
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	√		ရပ်မိရပ်ဖများမှ အလျဉ်းသင့်သလို ပြောဆိုဆုံးမမှုများရှိသည်။
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်ကျားမရေးရာကိစ္စရပ်များဆိုင်ရာထွေထွေထူးထူးမရှိပါ။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	ဆိုး	-		√	၃မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	ဆိုး			√	၁မိုင်
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၂	ကောင်း			√	
အခြား						

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင်းလမ်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းမှာပြုပြင်ရန်လို

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား	၂၀ပေ၆ပေ	ကောင်း	၂၀၁၄	-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြွန်	၂၀ပေ၆ပေ	ကောင်း	၂၀၁၁		√
အခြား	-				

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်တံတား(၆)စင်းရှိပြီး ရေပြွန်တံတားအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီ အလှူရှင်များနှင့်လည်းဆောက်လုပ်ထားသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ "လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်းသွားလာ အသုံးပြုမှုမရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	-	-	၁၇၁	၂၂၀	၁၇	၄	-	၈၃

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စက်ဘီးနှင့် ဆိုင်ကယ် ကိုသာ အဓိကအသုံးပြုပြီး ထော်လာကျီကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအတွက် အသုံးပြုကြပါသည်။ကျေးငှားကျေးငှားသူများတွင်စက်ဘီးကိုအသုံးပြုကြသည်။တောင်သူများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းခွင်အသုံးပြုရန် နွားလှည်း၊ ထော်လာကျီ၊ သုံးဘီးများအသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၂) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၇၆	သင့်	အခက်အခဲရှိ
ဆိုလာစနစ်	၁၁၃	သင့်	အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်			
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	-		
အခြား	၄		ရှိ

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ စ၍ မဟာဓာတ်အားလိုင်းဆက်သွယ်ထားရှိပြီးဖြစ်သည်။ မီးမကြာခဏပျက်သဖြင့် အသုံးပြုသူများအခက်အခဲရှိပါသည်။ အချို့မှာ ငွေကြေးအခက်အခဲရှိသဖြင့် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ မီးမယူကြသေးပေ။

(၂.၁၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၃၃၉	၁၈	၁၂၆	၆၄	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆက်သွယ်ရေးအတွက် မိုဘိုင်းပြုလုပ်ခြင်းကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်

မှုအတွက်အသုံးပြုကြသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဓမ္မစကူးကျောင်းတွင်သင်ကြားပေးခြင်း
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ဘောလုံးကန်ခြင်း၊ခြင်းခတ်ခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရပ်ရွာအဆင့်ဘော်လီကွင်းတစ်ခုရှိပြီး၊ညနေတိုင်းက စားကြသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ပါဝင်မှုအားနည်းနေခြင်း
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	အားနည်းမှုရှိခြင်း
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအား လက်လှမ်းမီမှု	လေ့လာမှုအားနည်းခြင်း

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ယဉ်ကျေးမှုအနေနှင့် ရှမ်းနီရိုးရာယဉ်ကျေးမှုရှိသည်။ အပန်းဖြေနိုင်ရန် ရွာလယ်ဘောလုံးကွင်းရှိသော်လည်း အားကစားနှင့်လက်လှမ်းမှီမှုအားနည်းသည်။ ဘာသာရေးများတွင်ပါဝင်မှုအသင့်အတင့်ရှိကြပြီး လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် အားနည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ စာကြည့်တိုက်နှင့်လက်လှမ်းမှီသော်လည်း တခါတရံမှသာဖါင့်ခြင်းကြောင့်အားနည်းနေပါသည်။ အင်တာနက်မှာ လူငယ်များအသုံးများကြသည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု	ဖုန်းများဖြင့် ဆက်သွယ်နိုင်
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိသေးပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	အဖွဲ့များဖွဲ့ထားပြီး ဆောင်ရွက်ဆဲ ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ထိရောက်စွာအရေးယူခြင်းမရှိ
အခြား	-

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင်လတ်တလောဆက်သွယ်ရေးအတွက် မြို့နယ်ရဲစခန်း၊ ဖုန်း၊ အင်တာနက်အစီအစဉ်များနှင့် လက်လှမ်းမီမှုရှိကြသည်။

(၂.၁၅.၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	၂	၂	၁	၂

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊ ခိုးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုမှာ သာမန်အားဖြင့်မတွေ့ရပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုမှာ လူငယ်များတွင်တွေ့ရသည်။ ဆေးသုံးစွဲသူများသာ ရွာထဲတွင် တခါတရံခိုမှုဖြစ်ပွားတတ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	**ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	
• ဆက်သွယ်ရေး	
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	**ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်**
• ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
• သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	
• ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**သောက်သုံးရေ**					
	• ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ	• နွေရာသီတွင်ရေတွင်းများခမ်းခြောက်ခြင်း	• မြေနေရာရှိခြင်း	• ငွေကြေး • နည်းပညာ	• ရွာနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း • ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	- ၄လက်မ စက်ရေတွင်တူးဖော်ပေးရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြတောင်းခံခြင်း
၂	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)**					
	• စပါးထွက်နှုန်းသီးနှံလျော့ခြင်း	• မျိုးကောင်းမျိုးသန့်သုံးစွဲရန် လမ်းဝေးနေခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာအားနည်းနေခြင်း • မြေဩဇာသုံးစွဲရန် ငွေအရင်းအနှီးမရှိခြင်း	• တောင်သူများမှမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များစိုက်ရန်စိတ်အားထက်သန်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးမှ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များမထုတ်လုပ်ပေးနိုင်ခြင်း • မျိုးသန့်စျေးကြီး ၍ဝယ်ယူရန်ဝယ်ယူရန်အခက်အခဲရှိခြင်း • မြေဩဇာများစျေးကြီးပြီးအကျိုးအာနိသင်နည်းခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်တောင်သူများပူပေါင်း၍ဆောင်ရွက်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများမျှဝေဟောပြောပေးခြင်း • စပါးထွက်တိုးမျိုးများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	○ စိုက်ပျိုးရန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များထုတ်လုပ်စိုက်ပျိုးခြင်း ○ အရည်အသွေးကောင်းမြေဩဇာများအသုံးပြုခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၃	**ကျန်းမာရေး**					
	• ကျေးရွာတွင်းဆေးပေးခန်း	• ဆေးရုံဆေးပေးခန်းနှင့်အလမ်းဝေးခြင်း • ရွာသူရွာသားများ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း • ကျေးရွာတွင် အရံသားဖွားဆရာမ တစ်ဦးသာရှိခြင်း	• ဆေးခန်းဆောက်လုပ်ရန်နေရာအလွတ်ရှိခြင်း • ရွာသူရွာသားများ ကဆေးပေးခန်းဆောက်ရန်စိတ်အားထက်သန်ခြင် • ကျေးရွာတွင်းအရံသားဖွားဆရာမ တစ်ဦးရှိခြင်း	• ဆေးခန်းဆောက် ရန်ငွေကြေးအလုံလောက်မရှိခြင်း • ဆေးကုသရန်ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်း • ဆေးဝါးများလုံလောက်မှုမရှိခြင်း	• ရွာသူရွာသားများအားကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲများကျင်းပပေးခြင်း • ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သောရောဂါများကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန် ပြင်ဆင်ထားခြင် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းများ ဖြစ်ပေါ်လာရန် ရွာသူရွာသားများအား နိုးဆော်ပေးခြင်း	–သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ အကူအညီတောင်းခံ၍ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း
	ပညာရေး					
၄	• စာသင်ကျောင်းနှစ်ခန်းနှင့် ရုံးခန်းတစ်ခုတည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ခြင်း	• ကျောင်းသားဦးရေများ၍ ကျောင်းခန်းမလုံလောက်ခြင်း • ကျောင်းခန်း ၃ ခန်း	စာသင်ကျောင်းဆောက်ရန်နေရာအလွတ်ရှိခြင်း	• ငွေကြေးရန်ပုံငွေများမလုံလောက်ခြင်း • ကျောင်းဆောက်	• ပညာရေးဌာနနှင့် ကျောင်းကော်မတီများ ဆရာ /မများရွာ သူရွာသား	–ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်ရန် ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့များမှပညာရေးဌာနအကူအညီတောင်းခံ၍

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		သာရှိ၍ အခန်းမလုံလောက်ပါ	စာသင်ခန်းတစ်တန်လျှင်တစ်ခန်းသင်မှသာ ကျောင်းသား/သူများအဆင်ပြေစွာစာသင်ယူနိုင်ခြင်း	မိန့် မရခြင်း	များပူးပေါင်း၍ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း • ရွာတွင်းငွေကြေးရန်ပုံငွေများကောက်ခံခြင်း	ကျောင်းဆောင်သစ် ၂ခန်းနှင့် ဆရာ/မရုံးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း
	စိုက်မွေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ					
၅	• ကျေးရွာအုပ်ချုပ်မှုရုံးမရှိခြင်း •	• ကျေးရွာတွင်းရှိပြဿနာများဖြေရှင်းရန်ရုံးခန်းမရှိခြင်း	• ဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာအလွတ်ရှိခြင်	• ငွေအရင်းအနှီးနှင့်ရံပုံငွေမရှိခြင်း	• နိုင်ငံတော်မှဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန်သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းမှ အကူအညီတောင်းခြင်း	ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးဆောက်လုပ်ပေးခြင်း
	ကျေးရွာဟောပြောရေးခန်းမမရှိခြင်း	အစည်းအဝေးနှင့်ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ရန်ရုံးခန်းမရှိခြင်း	ဆောက်လုပ်ရန်မြေနေရာလွတ်မရှိခြင်း ဆောက်လုပ်ရေးသမားနှင့်လုပ်သား အင်အားများရှိခြင်း	ငွေကြေးပမာဏနည်းပါးခြင်း	နိုင်ငံတော်အဆင့်ထိဆောင်ရွက်ရန်အကူအညီတောင်းခံခြင်း	ကျေးရွာခန်းမဆောက်လုပ်ပေးခြင်း
	မွေးမြူရေးကိုစီးပွားဖြစ်မလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း	မွေးမြူရေးနည်းပညာအားနည်းခြင်း မျိုးကောင်းများဝယ်ယူ	မွေးမြူရေးလုပ်ရန်မြေနေရာလွတ်များရှိခြင်း	စနစ်တကျမွေးမြူနိုင်သောနည်းပညာအားနည်းခြင်း	မွေးမြူနိုင်ရန်အစီအစဉ်ကောင်းများပေါ်ပေါက်လာစေရေး	ကြွေ၊ နွား၊ ဝက် ၊ ကြက် များ ကိုမွေးမြူနိုင်ရန်နည်းပညာနှင့်မျိုးခွဲဝန်ဆောင်မှုများပေါ်ပေါ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
		ရန်အဆက်အသွယ်မရှိခြင်း				က်လာစေရေး
၇	**လမ်း**					
	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	• လမ်းဘေးဌ်ရေမြောင်းမကောင်းခြင်း	လုပ်သားများရှိခြင်း သဲကျောက်များအနည်းငယ် ရရှိခြင်း •ကားများရှိခြင်း	ရပ်မိရပ်ဖများမှဦးဆောင်မှုမရှိခြင်း ငွေကြေးမပြည့်စုံခြင်း •	• ရပ်ရွာနှင့် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းသို့ပူးပေါင်း၍ လမ်းများကောင်းမွန်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• လမ်းတံတားကောင်းမွန်ရန်ဆောင်ရွက်ရေး • ကွန်ကရစ်လမ်းများပြုလုပ်ခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလက ဘုံချောင်းကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊